

Provaz

Modelová aktivita metody filozofie pro děti

Předpokládaný čas: 120 minut

Materiál: Video „Provaz“ (Dangle – <https://www.youtube.com/watch?v=kzRD59r2j2A>), papíry, fixy

Fáze filozofického zkoumání

1. Naladění
2. Představení podnětu
3. Čas k zamyšlení
4. Tvoření otázek
5. Představení otázek
6. Volba otázky
7. První myšlenky
8. Rozvíjení myšlenek
9. Závěrečné zamyšlení
10. Ohlédnutí za procesem

1. Naladění

Usazovaná:

Účastníci si všichni stoupnou, jejich úkolem je, aby se postupně jeden po druhém posadili. U usazování nesmí mluvit, pokud si sednou dva zároveň, musí všichni znovu stát.

Hlasuj nohama:

Pokud byste si mohli vybrat ze tří možností... kterou byste zvolili a proč?

Vlastnit létající koberec

Vlastnit mluvící knihu

Vlastnit piknikový koš, který se nikdy nevyprázdní

Doplňující otázky: Jak by se změnilo vaše rozhodnutí, kdybyste létající koberec nemohli ovládat?
Kdyby kniha sama rozhodovala, o čem bude mluvit?...

2. Představení podnětu

Video Ostrov (Dangle – <https://www.youtube.com/watch?v=kzRD59r2j2A>)

3. Čas k zamyšlení

Poté, co se účastníci seznámili s podmětem, by měli dostat čas na individuální přemýšlení o právě promítnutém videu. Lze např. zadat úkol: Převyprávějte příběh maximálně v deseti slovech. Sdílení příběhu v plénu.

4. Tvoření otázek

Účastníci ve dvojicích vymýšlí otázky, které je k tématu napadají a o kterých by chtěli s ostatními diskutovat. Jednotlivé dvojice se spojí do čtveřic. Následuje sdílení otázek. Každá čtveřice vybere dvě otázky, o které by chtěla diskutovat a napíše ji na velký papír.

5. Představení otázek

Skupinky následně prezentují otázky v plénu. Otázku pouze přečtou bez dalšího vysvětlování.

6. Volba otázky

Všichni pak hlasují o otázce, která podle nich povede k nejzajímavější a nejplodnější diskusi. Může se jednat o veřejné hlasování – všichni dostanou tři lístečky (hlasy) a mohou lístečky libovolně rozdělit mezi vystavené otázky.

Po představení vítězné otázky se skupina shodne, jaká pravidla budou během diskuze dodržována.

7. První myšlenky

Po zvolení nejlepší otázky je požádán autor (skupina), aby otázku uvedl a vysvětlil, jak a proč k ní dospěl a jak si na ni sám odpovídá.

8. Rozvíjení myšlenek

Po představení otázky následuje společné zkoumání otázky, skupina by měla své nápady rozvíjet a ponořit se do nich hlouběji. Učitel se může zeptat, kdo by se chtěl k úvodnímu vysvětlení vyjádřit. Účastníky je dobré vybídnout k tomu, aby na jednotlivé argumenty navazovali (např. „souhlasím s , protože..., nesouhlasím s , protože..., „rád bych se vrátil zpět k...“, „chci se zeptat...“)

Během společného zkoumání lze mimo jiné trénovat i schopnost vzájemného naslouchání, např. je možné účastníky poprosit, aby si zapsali tři poslední argumenty diskuze.

9. Závěrečné zamyšlení

Pokud se už diskuze vyčerpala nebo již nezbývá čas, následuje shrnutí diskuze. Účastníci si zapíší tři vyřčené argumenty, s kterými souhlasili a tři, s kterými nesouhlasili. Na závěr jsou všichni účastníci vyzváni, aby sdělili své závěrečné myšlenky. Autor otázky sdílí svoji myšlenku jako poslední.

10. Ohlédnutí za procesem

Následuje zhodnocení toho, jak celé setkání zkoumajícího společenství proběhlo. Účastníci vyplní následující tabulku:

	☺	☹
Všichni jsme se zapojili		
Mým názorům bylo nasloucháno		
Byli jsme vůči sobě ohleduplní		
Spolupracovali jsme jako		

tým		
Názory ostatních jsme kriticky zvažovali		
Byli jsme tvořiví		
Aktivita mě přiměla přemýšlet jinak, než jsem zvyklý/á		

Tabulku je možné doplnit diskuzí v plénu:

Co se nám při dnešním zkoumání dařilo? V čem bychom se mohli zlepšit?

Vybrali jsme dobrou otázku? Jakým směrem chceme pokračovat?

